FOTOCLUB ZWIJNDRECHT

de grove korrel

DECEMBER 2021 - JAARGANG 63

311

Colofon

De Grove Korrel
63e jaargang, december 2021, nummer 311
De Grove Korrel is een uitgave van Fotoclub Zwijndrecht opgericht 7 september 1959 en koninklijk goedgekeurd op 30 juni 1971

Redactie:
Martin Geuze, Joke Maarleveld,
Marjan Leeuwesteijn en Franz Heuser

Redactieadres:
Vlaamsestraat 181, 3332 ER Zwijndrecht
redactie@fotoclubzwijndrecht.nl

Secretariaat:
Marjan Leeuwesteijn
Rotterdamseweg 126, 3332 AL Zwijndrecht
secretariaat@fotoclubzwijndrecht.nl

Internet:
www.fotoclubzwijndrecht.nl

Contributie 2021/2022:
€ 140,- per persoon per jaar

Bank:
NL30 INGB 0000 349456

Clubgebouw/fotogalerie:
Rotterdamseweg 126 (hoek Koninginneweg)
3332 AL Zwijndrecht
De aanvangstijd van de vaste clubavond is op maandagavond 20:00 uur.
Het clubgebouw is geopend vanaf 19:30.
De fotogalerie is voor publiek elke zaterdag van september t/m mei van 12:30 tot 16:00 uur geopend. De toegang is vrij.

Vormgeving en productie
Franz Heuser, Martin Geuze, Marjan Leeuwesteijn en Joke Maarleveld

Telefoon 06 489 678 86

Printing:
Haveka B.V. , Alblasserdam

Tekstbijdrage:
Martin Geuze, Henk Ras, Jurjen Biesbroek, Hans van Weelden en Franz Heuser

Cover:
Frank de Graaff

Voorwoord

TEKST: MARTIN GEUZE

Het afgelopen seizoen hebben we regelmatig rondom thema's gefotografeerd. Voor veel leden een aanleiding om te blijven fotograferen. Soms moeilijk en na afloop niet helemaal tevreden met het resultaat, soms inspirerend met als gevolg een goede foto.

Joke organiseerde de afgelopen tijd een workshop met thema's uit "The Photographers Playbook". Maar liefst 11 thema's kwamen aan bod. De reacties van de deelnemers op de vraag hoe zij de workshop hebben ervaren, waren onverdeeld positief. Stimulerend, inspirerend, prettig, vruchtbaar, ik hoop dat we doorgaan, uitgedaagd, zinvol, ik heb geleerd ruimer te denken en leerzaam zijn enkele reacties. Maar ook: soms intensief, ik moest me er soms toe zetten, ik had niet altijd tijd. Het heeft iedereen uitgedaagd om met fotografie bezig te blijven en soms ook anders, breder te kijken.

In deze Korrel een oproep van Franz om een thema-avond te organiseren rondom "de lach in de foto". Ik ben blij met deze oproep want het is een mooi voorbeeld van de inbreng die we als leden allemaal kunnen hebben om anderen te inspireren.

ik wil jullie daarom allemaal oproepen om met ideeën te komen om elkaar te blijven inspireren. Elk idee is daarbij welkom, inspiratie kan voortkomen uit de meest uiteenlopende thema's.

Terwijl ik dit zo schrijf moet ik denken aan de fotografe Robin de Puy die bijzondere verhalen en portretten maakte tijdens haar roadtrip door de Verenigde Staten. Doodeng vond ze het, maar het resultaat was overweldigend. Ze stelde over deze roadtrip het boek "If This is True" samen. In het voorjaar wilde ze terug, maar de reis kon in verband met Covid-19 niet doorgaan. Even dacht ze dat ze haar werk niet meer kon doen, maar dit pakte anders uit. Ze kwam erachter dat in haar woonplaats Wormer ook de modellen woonden zoals ze die op het Amerikaanse platteland tegenkwam. Ze zegt daar zelf over: "Dat zit niet vast aan een locatie, het heeft met mijn blik te maken, met hoe ik mensen zie. En dat kan ik overal". Het resultaat is te zien in haar nieuwe boek "Down by the Water".

Laten we elkaar blijven inspireren!

Martin

Bomenkap Zeedijk Dordt

TEKST: HENK RAS

De foto van Peter de Groot is zo'n bizar en surrealistisch beeld dat je het in eerste instantie denkt dat dit niet kan. Uiteraard weten we dat het niet gefotoshopt is, maar gewoon een stuk dijk met "gesnoeide" bomen achter Dordt is.
Het deed me in eerste instantie denken aan het schilderij het "Laantje van Middelharnis", geschilderd door Meindert Hobbema in 1689. Het laantje is de huidige Stenenweg in Middelharnis waar ik op de LTS heb gezeten.

Na even langer kijken, kwam opeens het blad "De oorlog in beeld" bij me op. Mijn opa Ras was hierop geabonneerd in 1917. Dit was een soort fotomagazine dat door foto's en tekst verslag deed van de eerste wereldoorlog. Veel foto's van de verschillende slagvelden, vooral in België, waarbij veel oorlogsbeelden, zoals kapotgeschoten bomen voorbijkwamen. Mijn beide opa's hadden tijdens de mobilisatie in de eerste wereldoorlog (het was een aanvulling op hun dienstplicht, dus meer dan vier jaar) doorgebracht met het wachten op een eventuele deelname aan WO1. Gelukkig is dat niet gebeurd, maar wel heb ik heel veel sterke verhalen gehoord uit die periode, Deze verhalen in combinatie met de beelden in deze bladen maakten dat ik die nooit vergeten ben.

Peter bracht met zijn surrealistische beeld deze herinneringen bij mij terug. Terwijl ik dat overdacht, realiseerde ik me hoe onvoorspelbaar beelden je herinneringen beïnvloeden.
Het is best confronterend om te realiseren dat een beeld herinneringen bij me oproept van verhalen die reiken tot meer dan 100 jaar geleden! De tijdmachine doet dan wel heel fors zijn intrede bij het beschouwen van een foto.

De foto is eigenlijk gewoon een scherpe foto van een dijk met gesnoeide bomen, tegen een zomerse lucht met mooie wolkjes, niks spannends. De hoogspanningsmasten brengen het beeld gelukkig wel in het heden. Ik denk echter dat weinig mensen echt blij zullen worden van deze foto, die een prima registratie is van een bizarre situatie. Voor mij een leuke bijkomstigheid, dat ik weer even terug mocht naar de jaren 60'.

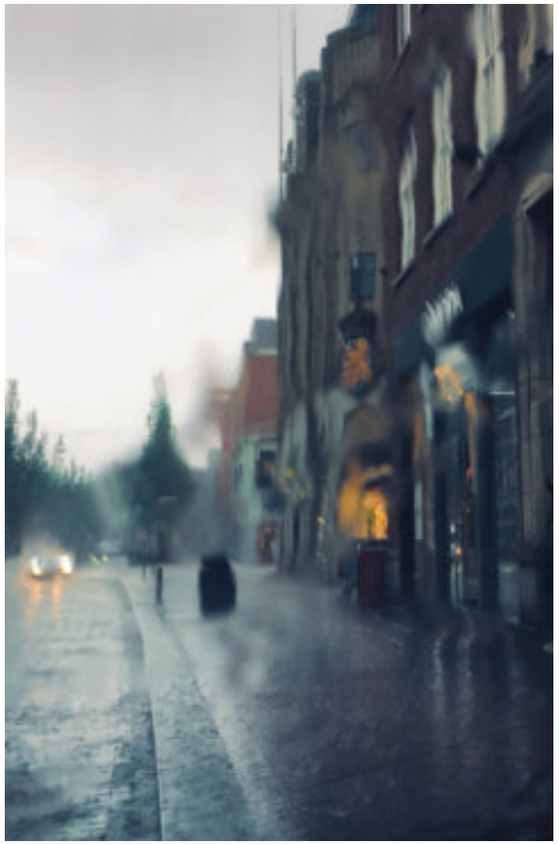

© ARIE STAM

© BRAM NEUTEBOOM

© THEO DE JONG

© JAN BOUWMAN

De Glazenwasser

TEKST: JURJEN BIESBROEK

"Ik zie je nog wel eens terug" heeft mijn natuurkundeleraar wel eens gezegd "…als je buiten op de ladder bij ons de ramen komt zemen…." nadat bleek dat ik mijn huiswerk weer eens niet gemaakt had.
Ook op school was ik best kunstig bezig, moet ik bekennen. Balancerend op het dunne koord van risico's en kansen, liet ik het ene vak bungelen met dikke onvoldoendes omdat ik met aan arrogantie grenzende zekerheid ruim kon compenseren bij een ander vak. Wonderlijk genoeg ging dat nog lang goed ook.

Maar ja, inmiddels ben ik gegroeid en weet ik dat als je ergens kundig in wil worden, dat je gewoon uren moet maken. Veel uren. Jarenlang dagelijks oefenen met piano spelen, sporten of in ons geval bij de fotoclub: fotograferen. Helmut Newton heeft eens gezegd dat je eerste 10.000 foto's je slechtste zijn. In het huidige digitale tijdperk gaat dat nog best rap, maar tijdens zijn leven vanaf begin vorige eeuw lag dat wel iets anders.

Om nog even terug te komen op het onderwerp uit de vorige Korrel. De grenzeloosheid die je vrijheid lijkt te geven en daartegenover het citaat van Orson Welles "De vijand van de kunst is het gebrek aan beperkingen".
Dat laatste klopt natuurlijk als een bus. In zijn geval ging het om filmbudgetten die steeds ruimer werden zodat mogelijkheden onbeperkt leken. Daardoor wordt je scherpte minder, je hoeft niet meer te kiezen en de uitdagingen verworden tot kleine rimpelingen.

Maar wanneer je gaat fotograferen met een rolletje van 24, dan wil je wel zorgen voor een sterke compositie, of een puike techniek, dan kom je goed beslagen ten ijs. Fouten zijn duur. Ook qua keuze van je onderwerp is het goed om te volharden. Waarom niet terug naar de plek waar je eerder een foto of serie maakte om het nog eens opnieuw te proberen. En dan beter. Vaak zal dat niet veel moeite kosten, want dan kijk je anders en leg je de lat vanzelf hoger.

Als ik terugdenk aan mijn schooltijd dan is het wellicht toch niet zo wonderlijk dat mijn werkwijze lang succesvol bleef. Want de vakken die ik leuk vond, daar stak ik tijd in, dat kostte relatief gezien weinig moeite. Om goed te worden in de vakken die me niet konden bekoren, gaf ik mezelf geen kans omdat ik ze links liet liggen en er niet de minste aandacht aan schonk.
Onze fotografiehobby is dus simpelweg hard werken. "Ja jongens, het moet wel leuk blijven, het is maar een hobby" hoor ik je al zeggen. Op mijn werk moet ik ook al hard werken. Is dat werkelijk zo? Hobby uren: daar haal je energie uit, daar kick je op, die betalen zich uit en belonen je. Glazenwasser ben ik inderdaad een beetje geworden en ik ben er blij mee.

© REMCO SCHADE

© JURJEN BIESBROEK

© MARJAN LEEUWESTEIJN

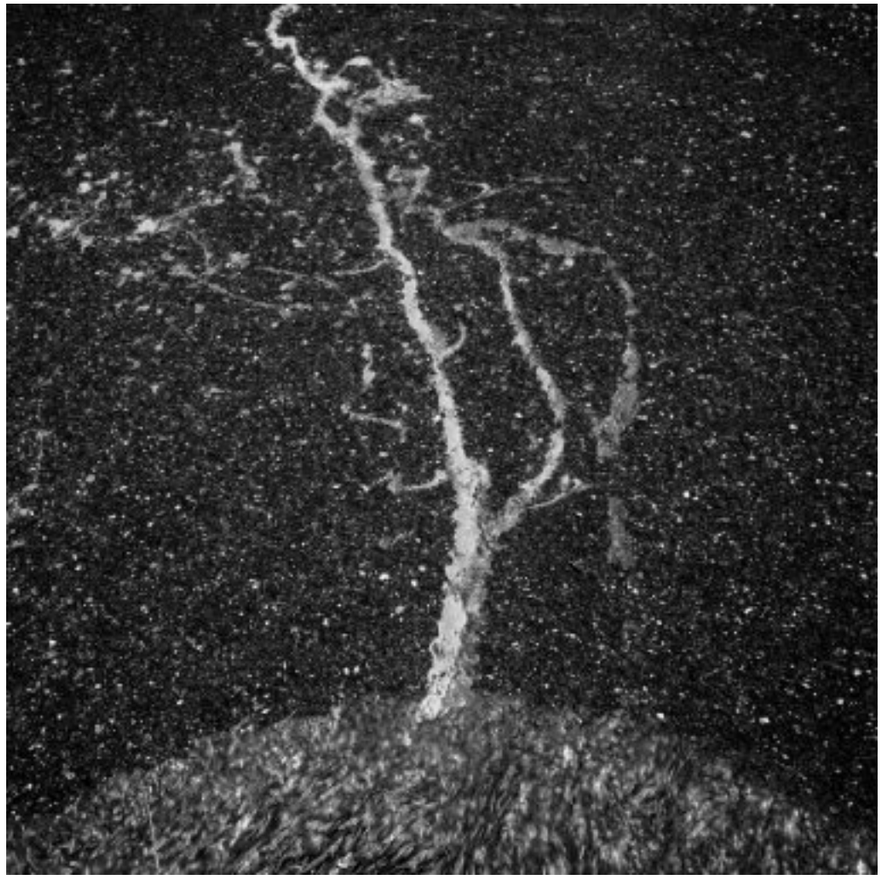

© ARIE STAM

© MARTIN KOFFIJBERG

© PETER DE GROOT

© JAN HEIJKOOP

© FRANZ HEUSER

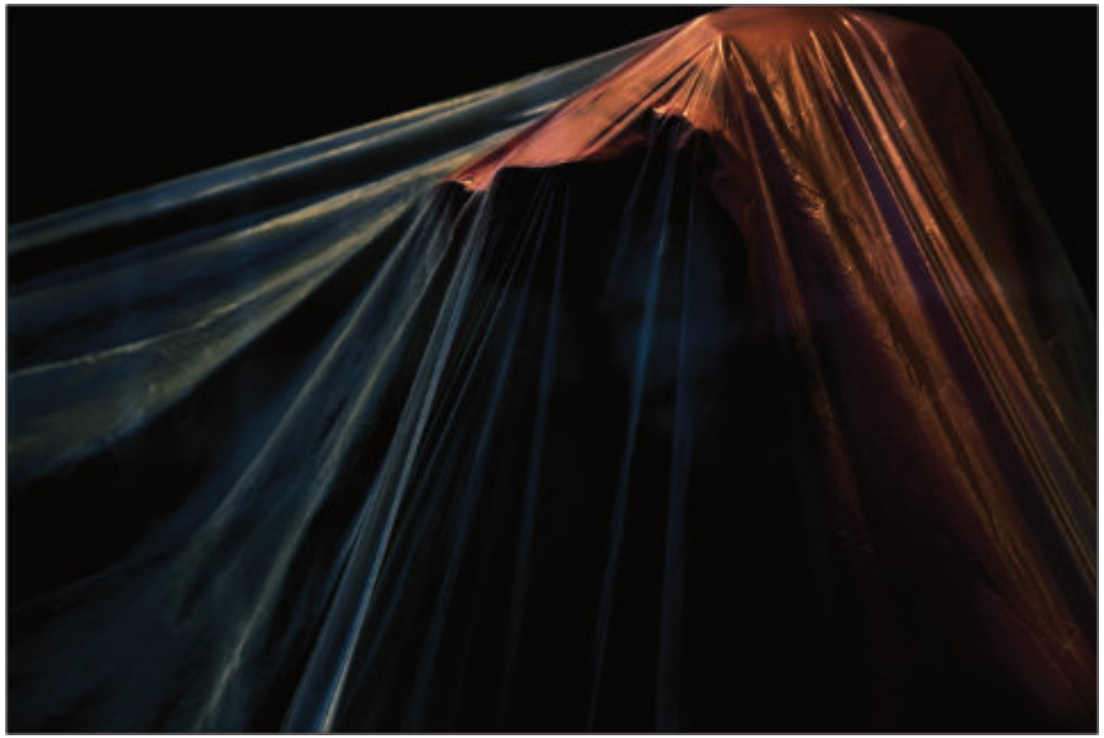

© AREN VAN DEN DOEL

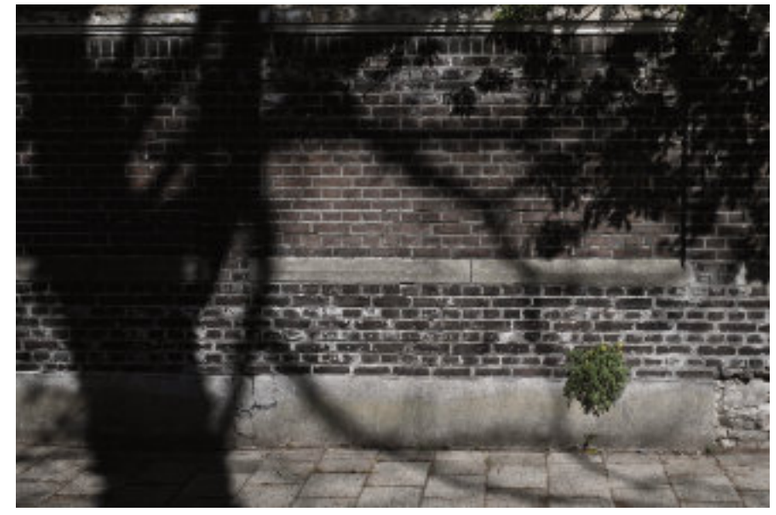

© MARTIN GEUZE

Ik mis de lach...

TEKST: FRANZ HEUSER

In al de jaren dat ik lid ben van FCZ, dat zijn er inmiddels 36, heb ik heel wat foto's op de bok laten zien. Iedere keer als ik een foto op de bok neer had gezet en mij omdraaide naar de zaal zag ik allemaal ernstige blikken. Op zo'n moment dacht ik, als dat maar goed komt.

Natuurlijk is fotografie een serieuze bezigheid dus die ernstige blikken kan ik daarom ook wel begrijpen. Nadat de foto door sommigen van dichtbij was bekeken en iedereen weer op zijn plaats was gaan zitten, vroeg de gespreksleider van dienst: "En wat vinden we van de foto van Franz?" Een oorverdovende stilte was het gevolg. Maar al snel kwamen de op en aanmerkingen. Soms was dat een subtiele aanwijzing, maar men schroomde ook niet om de foto totaal te 'verbouwen.' Er zijn ook leden die je dan lieten weten dat ze iets missen in de foto, bijvoorbeeld de spanning , of een bepaald voorwerp, en heel af en toe hoorde ik ook wel iemand zeggen: "Ik mis een badeendje." Ik ga er vanuit dat dit figuurlijk is bedoeld.

Wat ik in al die jaren nooit heb gehoord is de opmerking "Ik mis de lach in de foto." Zoals al eerder gezegd, fotografie is en blijft een serieuze zaak, zeker binnen de muren van FCZ. Wordt er dan helemaal niet gelachen op de nieuwwerkavonden? Natuurlijk wel, maar dan vaak om een opmerking die gemaakt wordt door deze of gene, dus niet om de foto die dan op de bok staat.

Nu zijn er de afgelopen tijd op de fotoclub een aantal thema-avonden georganiseerd met uiteenlopende onderwerpen. Dit leverde veel en goed fotowerk op. Misschien kunnen de programmamakers er eens over brainstormen om voor het volgende seizoen een thema-avond op te nemen in het programma, met als onderwerp "de lach in de foto." Er is vast wel iemand onder ons die zo'n avond wil organiseren.

Moeilijk, hoor ik sommige leden al zeggen. Dat klopt, ikzelf vind elke vorm van fotografie moeilijk , dus is de uitdaging des te groter om hier aan mee te doen. Uitgangspunt is en blijft een goede foto neer te zetten. En als je je dan omdraait naar de zaal en je ziet in plaats van ernstige blikken een paar leden met een glimlach om hun mond, dan is voor jou de avond in ieder geval geslaagd.

© JACO BOSMAN

© GER STERK

© CEES VAN MEERTEN

Mare Liberum

Cees van Meerten

Dibond Print & airbrush techniek

Op 22 maart 2021 was het 400 jaar geleden dat Hugo de Groot via een boekenkist uit Slot Loevestein ontsnapte. Dat is wat iedereen geleerd heeft tijdens de geschiedenisles. Minder bekend is dat het gedachtengoed van Hugo de Groot over vrede, vrijheid en recht al van groot belang was in het verleden, maar vandaag de dag nog relevanter is dan ooit. Dit kunstwerk is gemaakt om een deel van dit gedachtengoed weer te geven.

Mare Liberum (Latijn voor "de vrije zee") is de term die in het internationaal recht of volkenrecht wordt gebruikt voor het principe van vrije handel op zee. Volgens dit principe zijn de oceanen en zeeën van iedereen en hebben alle landen vrije toegang tot de zee om te reizen en handelen. Dit principe werd, in opdracht van de VOC, geformuleerd in het boek "Mare liberum" van de Nederlandse rechtsgeleerde Hugo de Groot.

© FRANZ HEUSER

© FRED VAN TURENHOUT

Beeld van een ander

TEKST: HANS VAN WEELDEN

4 oktober '21. Jan Heijkoop toont de foto van een meisjesportret op een bakstenen muur. Is het een dubbelbeeld? Jan: 'Nee, een muurschildering. Ik heb er een uitsnede van gemaakt'.

Wat vinden de leden ervan? Mijn commentaar: 'Ik vind het een schitterend portret, maar helaas is het een beeld van een ander'. Aren van den Doel komt op voor Jan: 'Als je zo redeneert dan kan je in Nederland niets meer fotograferen want alles is gemaakt door een ander'. Wilco: 'Daarom is fotograferen ook zo verschrikkelijk moeilijk'. Hoe maak je je eigen keuze en hoe maak je er als fotograaf je eigen beeld van.

18 oktober '21. Bram Neuteboom toont een portret van een oudere vrouw, vermoedelijk afkomstig uit India. Handen ondersteunen het gezicht, ogen neergeslagen. De vrouw heeft veel meegemaakt, armoede en tegenslag. Aangrijpend en aandoenlijk. Er hangt een vreemde metallische gloed over het portret die doet denken aan zilvernitraat. Niet van belang, het is werkelijk een fantastisch portret. Gespreksleider: 'Bram, wil je nog iets zeggen na deze lovende kritieken'. Bram: 'Ik zag dit beeld in de Kunsthal in Rotterdam en het sprak me aan, dus heb ik er een foto van gemaakt'.

Twee dagen later. Ik bewerkte een foto die ik in onlangs maakte in een Franse kerk, een foto die past in een serie over mijn relatie tot kerk en religie. Op de foto een heiligenbeeld tegen een muur, strijklicht op de muur, verder een compositie met schaduwvlakken. Het heiligenbeeld staat tegen de rand van het kader. De 'heilige' kijkt het beeld uit met bijbel en kruis in de hand, blik afgewend van de fotograaf. Soms lukt het om een gedachte/mening fotografisch vorm te geven, nou dit was zo'n moment. Wellicht zal iemand zeggen dat die mening er te dik bovenop ligt, een hint met een koevoet.

Maar grote schrik, in mijn foto staat ook een beeld, NB het beeld van een ander. Ter verdediging voer ik een aantal argumenten aan: Het beeld in mijn foto staat helemaal op het randje en is slechts een klein onderdeel van de compositie / dit beeld staat model voor de achterliggende religieuze organisatie / het beeld vervult een rol binnen mijn concept en daarmee wordt het mijn foto / enz.

't Zal wel, maar het is en blijft het beeld van een ander. Welnu, Aren heeft mij, en hopelijk jullie ook, aan het denken gezet. Waar ligt de grens tussen 'eigen beeld' en 'geleend beeld'. We gaan daar in de komende maanden ongetwijfeld meer voorbeelden van op de bok zien.

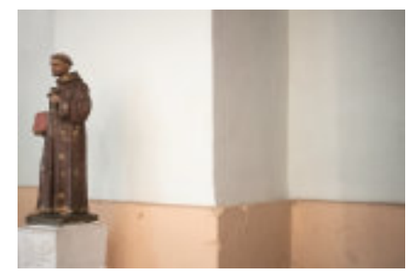

© TINEKE ADENEY

Kanoeten Hollum Ameland

© BERT BOUWMEESTER

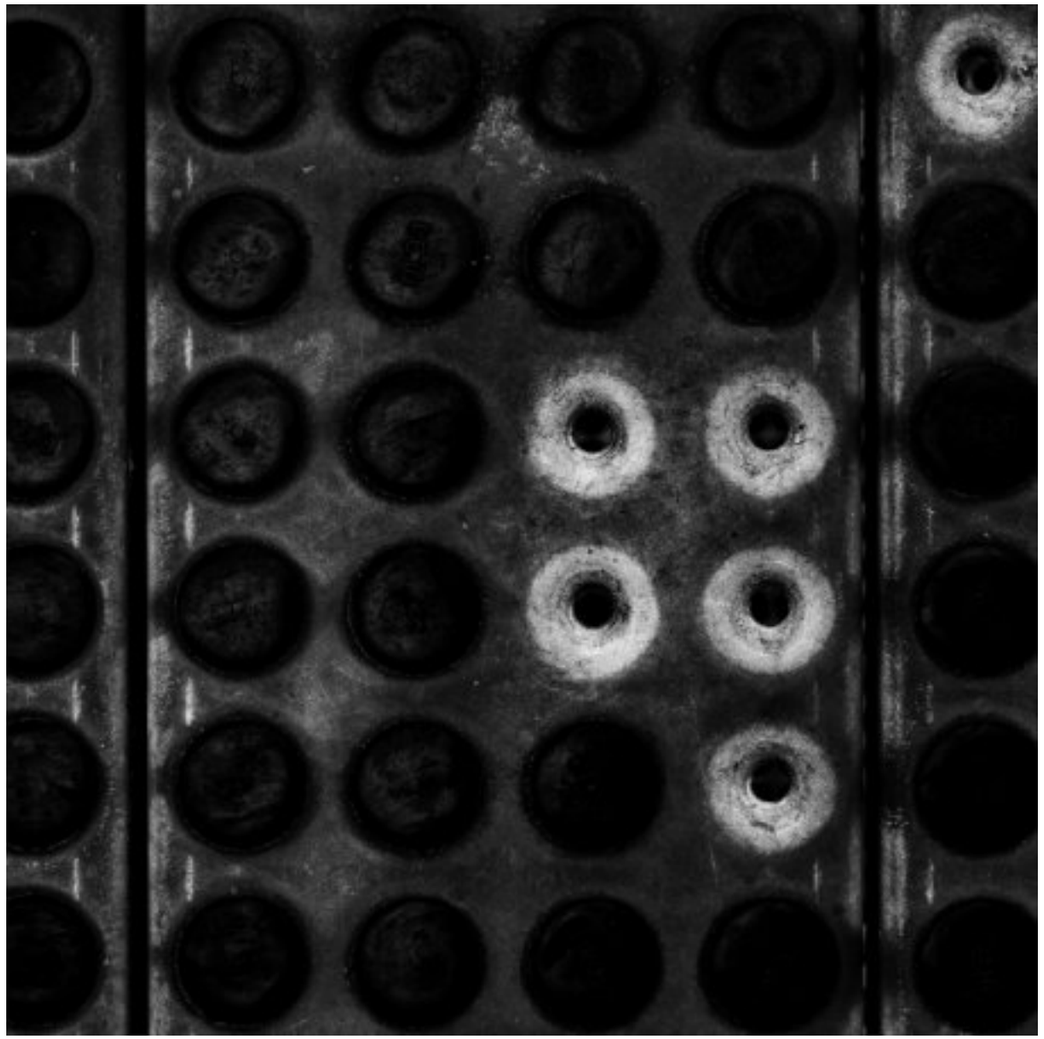

© COR RITMEESTER

© COR RITMEESTER

Gedane zaken...

Openingsspreker Marwan Bassiouni via Zoom

Ook tijdens een Zoomavond gebruikt de voorzitter de bel

Of het hierbij zal blijven is nog niet te overzien

Tijdens het zomerreces is door een klein groepje leden geklust buiten en binnen de club. Tijdens het coronajaar had het onkruid vrij spel gekregen in de tuin en tussen de stoeptegels voor de club. Er was aardig wat man- cq vrouwkracht voor nodig om deze gebieden weer enigszins toonbaar te maken. Degenen die op de club geweest zijn, zal het niet zijn ontgaan dat het rood van boven inmiddels ook beneden is aangeland. De zijkanten van de trap en het stoelenhoekje zijn hersteld en opgefrist.

Begin september is het seizoen 2021-2022 van start gegaan met het tonen van nieuw werk. De coronamaatregelen waren wat versoepeld en er konden een stuk of tien leden op de club aanwezig zijn, de rest van de leden volgde de avond via Zoom. Marwan Bassiouni was onze openingsspreker. Hij toonde interessant werk met een mix van oosterse en westerse elementen. Op 23 september zijn de maatregelen verder versoepeld. Tot 1 januari is het mogelijk de avonden via Zoom en/of op de club bij te wonen. In de praktijk blijkt dat de helft van de leden het een en de andere helft het andere prefereert. Er zijn twee webinars geweest.

Tijdens het eerste webinar vertelden vier leden welke fotograaf hen inspireert en waarom. Tijdens het tweede webinar heeft Jan Koorneef ons bijgespijkerd over het fotograferen met je smartphone. Wilco heeft met oud werk van diverse leden laten zien hoe je de opdracht "fotografeer je eigen huis / thuis" zou kunnen invullen. Op 11 oktober is werk besproken van de eerste opdracht "bomen". Veel leden hadden werk ingezonden. De exposities zijn weer opgestart met gewijzigde openingstijden op de zaterdag, namelijk van 12.30 tot 16.00.

De eerste expositie was een groepsexpositie met de toepasselijke titel: " Fotografie tijdens Corona" en de tweede was getiteld NewCity met werk van Fred van Turenhout en Lia Perquin.

© ANJA GROOT ZWAAFTINK

de grove korrel

FOTOCLUBZWIJNDRECHT